

Балабаєва Зінаїда Василівна

завідувач кафедри регіональної політики
та публічного адміністрування ОРІДУ НАДУ
при Президентіві України, д.філос.н., професор

КАФЕДРА РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Кафедра регіональної політики та публічного адміністрування була утворена у березні 2010 року як структурний підрозділ факультету державного управління ОРІДУ НАДУ при Президентіві України. Створення нової кафедри обумовлено потребою українського суспільства у професійних кадрах, здатних забезпечити якісний розвиток інституцій громадянського суспільства,

розширення їх компетенцій у громадському житті, а також реалізацію політичного курсу на розширення економічних повноважень регіонів і підвищення ефективності місцевого самоврядування.

З 2012 року кафедра здійснює підготовку магістрів за спеціальністю 8.15010001 «Державне управління» за спеціалізацією «Міське самоврядування».

На 1 вересня 2014 року штатний розклад кафедри регіональної політики та публічного адміністрування передбачав посади: завідувач кафедри – 1 ставка, професори – 2,25 ставки, доценти – 2,5 ставки, методист – 1 ставка. Укомплектованість штату складає 100 %. Станом на 01 червня 2015 року навчальний процес на кафедрі ведуть 9 осіб. Серед науково-педагогічних працівників кафедри 4 доктори наук, професори, 5 кандидатів наук, з яких 3 мають вчене звання доцент. Науковий ступень доктора наук з політичних наук мають 2 особи, доктора філософських наук – 1 особа, доктора наук з державного управління – 1 особа, кандидата наук з державного управління – 3 особи, кандидата політичних наук – 1 особа, кандидата педагогічних наук – 1 особа. У складі кафедри дві особи працюють на умовах штатного сумісництва.

За роки існування кафедри викладачами було захищено три докторські дисертації (Іжа М. М., Мамонтова Е. В., Павлов О. І.) та дві кандидатські (Евстюнина Ю. В., Берегой Т. А.). Чебан О. І., закінчив докторантуру та готує докторську дисертацію до захисту.

Науково-педагогічний склад кафедри забезпечує викладання таких дисциплін (модулів): «Державна політика: аналіз та механізми впровадження», «Основи інформаційно-аналітичної діяльності», «Державна політика і управління в освіті», «Основи публічної майстерності державного службовця», «Мистецтво ділового спілкування», «Публічне адміністрування», «Державне та регіональне управління», «Прийняття управлінських рішень». Крім того, у рамках підготовки магістрів за спеціальністю «Державне управління» за спеціалізацією «Міське самоврядування» викладаються дисципліни: «Організація надання послуг населенню», «Виборча система на місцевому рівні», «Моделювання управлінських рішень в конкретних ситуаціях», «Управління місцевими і регіональними програмами та проектами», «Методологічні засади досліджень в сфері місцевого самоврядування».

Кафедра постійно вдосконалює методичну базу викладання вказаних дисциплін, зосереджує свої зусилля на вдосконаленні навчального процесу шляхом переорієнтування змісту навчальних програм на основі функціонального, особистісного і компетентісного підходів, впровадження інтерактивних форм навчання та інформативно-телекомунікаційних технологій,

**СПЕЦВИПУСК ДО 20-РІЧЧЯ ОРІДУ НАДУ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТІВІ УКРАЇНИ**

зміцнює зв'язки навчального процесу з практикою державного управління та місцевого самоврядування.

Кафедра щороку поповнює науково-методичну базу викладання виданням підручників, методичних рекомендацій, розробок, вказівок, текстів лекцій та іншої методичної літератури. Так, у 2014 році загальний обсяг виданої наукової та методичної літератури склав 69 найменувань.

Кваліфікація осіб, що забезпечують викладання дисциплін за спеціальністю галузі знань «Державне управління», відповідає дисциплінам, які вони викладають. Про це свідчать напрямки наукової діяльності викладачів та сфера їх професійних інтересів. Протягом останніх років викладачі кафедри брали участь у виконанні науково-дослідницьких робіт з фундаментальних досліджень за тематикою: «Розроблення моделі управління сталим регіональним розвитком на засадах демократичного врядування» (науковий керівник Іжа М. М.), «Розвиток Південного регіону України: соціально-управлінський аспект» (науковий керівник Балабаєва З. В.), «Розробка концептуальних засад реформування системи регіонального управління» (науковий керівник Іжа М. М.).

Протягом усіх років існування кафедра плідно працює над встановленням міжнародних наукових зв'язків. Так, проф. Іжа М. М. виступив на зустрічі ректорів академій та інститутів державного управління і державної служби у Мінську 29–30 березня 2010 року «Международный диалог «Актуальное управленческое образование как ответ современным вызовам»: з доповіддю «Подготовка государственных служащих на юге Украины: современные аспекты».

Доц. Свірін М. Г. взяв участь у німецько-українському семінарі «Демократія та верховенство права як передумова для успішної європейської інтеграції» у м. Росток (Німеччина) 17–23 травня 2010 року. Тема доповіді: «Принцип забезпечення політичної нейтральності державних службовців в Україні».

Результати наукових досліджень «Оцінка стану впровадження принципів належного врядування у діяльності Одеської обласної ради» були презентовані доц. Свіріним М. Г. у Директораті з питань демократичних інститутів Ради Європи (20–21 жовтня 2011 року, м. Страсбург, Франція).

23–29 червня 2014 року відбувся робочий візит делегації ОРІДУ НАДУ при Президентові України до Китайської Народної Республіки (Пекінський Адміністративний Інститут, м. Пекін). У складі делегації було два представники кафедри (проф. Іжа М. М., доц. Колісніченко Н. Н.). За результатами візиту було проведено круглий стіл для газети «Одеські вісті» щодо впровадження досвіду КНР в навчальний процес та практику роботи органів публічної влади Південного регіону (ОРІДУ НАДУ при Президентові України, м. Одеса, 8 липня 2014 року).

Велике значення для встановлення міжнародних наукових зв'язків мав круглий стіл у режимі відеозв'язку між ОРІДУ НАДУ при Президентові України та університетом Александру Іоан Куза (м. Ясси, Румунія) «УАІК – ОРІДУ кроки назустріч» (ОРІДУ НАДУ при Президентові України, м. Одеса, 31 жовтня 2014 року).

Корисною в цьому сенсі була робоча зустріч з експертами проекту «Національний діалог» організації безпеки і співробітництва в Європі (ОРІДУ НАДУ при Президентові України, м. Одеса, 28 березня 2014 року). Кафедра має намір продовжувати встановлення міжнародних контактів щодо вдосконалення наукової діяльності.

На кафедрі накопичується досвід щодо запровадження результатів наукових досліджень у діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, у професійне навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування. Так, 12 червня 2014 року заслухано звіт доц. Берегой Т. А. з цього питання. Звіт зроблено на основі зустрічі членів фокус-групи з питань реалізації Стратегії економічного та соціального розвитку міста Одеси до 2022 року за напрямом «Розумне місто (сучасні технології управління містом)» (1 жовтня 2013 року, Одеська міська рада) та візного семінару-практикуму за темою «Діяльність виконавчого комітету щодо вирішення актуальних завдань в органі місцевого самоврядування на прикладі Одеської міської ради» у межах діяльності Управління підвищення кваліфікації кадрів ОРІДУ НАДУ при Президентові України. Разом з представниками Одеської міської ради (Броварською М. В. та Герасименко Т. В.) проводили для учасників семінару-практикуму круглий стіл на тему «Організація роботи з прийняття та виконання управлінських рішень в Одеській міській раді».

Проф. Мамонтова Е. В. брала участь у Міжнародній освітній програмі підвищення кваліфікації державних службовців у сфері європейської інтеграції та державного управління (НАДУ при Президентові України, неурядова організація «Україна в Європі», 30 травня–6 червня 2014 року).

Кафедра постійно удосконалює комунікативні заходи та розвиває наукові зв'язки. За 2014 рік, наприклад, було проведено 16 заходів, серед них: тематична зустріч «Міжнародні проекти і програми як складова підготовки управлінців» (ОРІДУ НАДУ при Президентові України, м. Одеса, 20 лютого 2014

року), Круглий стіл «Розвиток територіальних громад – запорука ефективної держави» (ОРІДУ НАДУ при Президентові України, м. Одеса, 14 травня 2014 року), Літня школа «Інноваційний розвиток системи підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування» (м. Одеса, 18–22 серпня 2014 року), нарада НАДУ при Президентові України у форматі відеоконференцзв'язку з регіональними інститутами державного управління, щодо забезпечення організації та проведення «Літніх шкіл» з проблем державного управління у 2014 році (ОРІДУ НАДУ при Президентові України, м. Одеса, 2 квітня 2014 року).

27 травня 2015 року був проведений круглий стіл «Актуальні питання реформування територіальної організації влади та об'єднання територіальних громад», організатори – доц. Молодожен Ю. Б. і доц. Свірін М. Г.

Зростання науково-педагогічної кваліфікації кадрового складу забезпечується підготовкою на кафедрі докторантів, аспірантів та здобувачів. Станом на 1 грудня 2014 року на кафедрі здійснюється підготовка 1 докторанта, 9 аспірантів, 3 здобувачів.

Усі науково-педагогічні працівники кафедри пройшли підвищення кваліфікації у період останніх п'яти років. Мета підвищення кваліфікації, стажування – вивчення практики роботи органів державної влади, органів місцевого самоврядування, профільних вищих навчальних закладів в Україні та за кордоном. За підсумками стажування, як правило, видаються наукові статті, методичні розробки з курсів, навчальні посібники та монографії, забезпечується науково-експертне супроводження діяльності органів публічної влади регіону.

Викладачі кафедри активно працюють в радах, комісіях, робочих групах при органах публічної влади. Так, проф. Іжа М. М. є членом Ради гуманітарного розвитку Одеської області, членом робочої групи з розробки проекту регіональної програми соціального захисту та медичного забезпечення ветеранів війни в Одеській області на 2011–2015 років. Доц. Свірін М. Г. бере участь в Обласному Офісі реформ з питань децентралізації.

Кафедра з 2015–2016 року починає роботу зі слухачами нової спеціальності «Місьцеве самоврядування», розробляється повний комплекс методичного забезпечення, готуються матеріали щодо використання технічних засобів навчання. Підготовка фахівців з цієї спеціальності буде сприяти більш ефективному впровадженню політики децентралізації та проведенню реформи місцевого самоврядування в Україні загалом.